

Aanwezig:

Voorzitter: M. Gietema (D66)

Namens de raad: J. van Hoorn (GroenLinks), J. van Veen (PvdA), T. Rustebiel (D66), T. van Zoelen (PvdD), A. Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen), D. Brandenburg (SP), I. Jacobs – Setz (VVD), S. Bosch (S&S), E. Heemstra (Christen Unie), I. van Jaarsveld (CDA), L. van der Laan (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: B. Bejamins, P. Broeksema (wethouders)

Namens de griffie: W. Bierman

Gemeenterekening Financieel

00:15:41

Voorzitter: Goedemiddag allemaal welkom bij de meningsvormende sessie over de gemeenterekening 06-21. Voor deze bespreking staat er op het programma de programma's 11: dienstverlening, programma 12: college-raad en gebiedsgericht werken, programma 13: algemene inkomsten en post onvoorzien, programma 14: overhead en ondersteuning organisatie en daarnaast de paragrafen één tot en met negen: integraal gebiedsgericht werken, weerstandsvermogen en risicobeheer, onderhoud, kapitaalgoederen financiering, verbonden partijen, lokale heffingen en bedrijfsvoering. We wachten nog even op de heer Broeksma, die is aan de rechterzijde aangeschoven zie ik net in mijn ooghoeken. Het is een meningsvormende sessie, dus bedoeld voor het stellen van politieke vragen en het uitwisselen van meningen. Het voeren van debat, dus geen technische en feitelijke vragen. Als het goed is, heeft u die de afgelopen weken kunnen stellen. Is dat helemaal akkoord bij allen? In ieder geval worden de technische vragen afgekapt aangezien we echt op tijd staan, om drie uur moeten we echt afronden omdat er nog andere bijeenkomsten op het programma staan. De spreektijd is zes minuten per fractie en vervolgens 24 minuten voor het college. Daarbij wil ik nog benadrukken dat de zes minuten inclusief beantwoording van vragen is. Na de termijn van de raad schorsen we tien minuten voor college beraadt, indien wenselijk. Dan kijk ik nu om mij heen om te kijken wie wil starten met de woordvoering. Er zijn geen naambordjes trouwens, dus ik moet even nadenken. Meneer Van Hoorn van GroenLinks, aan u het woord.

00:17:26

De heer Van Hoorn: Dank u wel Voorzitter. Allereerst, het is een enorme klus om de jaarrekening op te leveren. Ieder jaar weer en ook qua werken waren de afgelopen jaren op zijn zachtst gezegd uitdagend en toch hebben we als raad weer de informatie gekregen om onze controlerende taak te kunnen uitvoeren. Hiervoor onze complimenten en ook dank. Natuurlijk geldt: Hetzelfde voor wethouder Benjamins, hij is tussentijds ingevlogen op onder andere de portefeuille financiën, onder wederom zeker niet de makkelijkste omstandigheden, ook hem wil ik graag via deze weg bedanken voor de inzet, de samenwerking en ook het resultaat. Voorzitter, nu de inhoud, ondanks dat wij het graag anders hadden gezien, voert corona nog steeds de boventoon. Het raakt onze inwoners, onze samenleving en onze financiën. Het brengt niet alleen financiële onzekerheden met zich mee voor de begroting, maar het raakt bovenal de horecaondernemers en ook de cultuursector onevenredig hard. Via gelden van het rijk hebben we de nodige

compensatiemaatregelen in kunnen stellen en zullen we dit ook de komende jaren moeten blijven doen. Ondanks alle omstandigheden hebben we onze dienstverlening en het contact met de inwoners op peil kunnen houden en blijft de gemeentewerken om dit verder te verbeteren. Denk bijvoorbeeld aan mijn Groningen. Hetzelfde geldt voor ons bedrijfsvoering. De medewerkers van de gemeente hebben flexibel de overige stap gemaakt naar het tweede thuiswerken en elkaar alsnog weten te vinden, zowel op het sociale als op het zakelijk vlak. Ook heeft de gemeente de afgelopen tijd mooie stappen weten te zetten qua diversiteit en inclusie en wordt hier verder aan gewerkt. Denk bijvoorbeeld aan de charter diversiteit, maar ook onze eigen inzet binnen onze eigen organisatie. De afgelopen tijd zoals gezegd heeft veel gevraagd van onze medewerkers, soms ook te veel. Het is dan ook goed dat we hier aandacht voor blijven houden zowel qua gevolgen van langdurige corona klachten, maar natuurlijk ook burn-out dat onder deze omstandigheden op de loer kan liggen. Zoals al gezegd, brengt corona behoorlijke financiële onzekerheden met zich mee en datzelfde geldt voor de oorlog zoals die nu is in Oekraïne en andere gevolgen die hieruit kunnen voortvloeien. De gemeente is zich hiervan van bewust, blijft dit monitoren en houdt hier rekening mee zoveel als mogelijk is, zowel vooraf, achteraf en tussentijds. De accountant vraagt hier ook terecht aandacht voor. We hebben met tevredenheid de bevindingen van de accountant mogen lezen en ondanks dat we natuurlijk niet anders hadden verwacht heeft de accountant wederom een goedkeurende verklaring afgegeven tegelijkertijd worden er wel aanbevelingen gedaan, bijvoorbeeld sturing en monitoring van deelnemingen om de jaarrekeningen nog verder te verbeteren. GroenLinks is blij om te lezen dat deze aanbevelingen ter harte worden genomen. Voorzitter, de afgelopen jaren hebben we het veelal gehad over het voorspellend vermogen en hoe uitdagend dit is. Mijn fractie is blij om te zien dat hier serieuze vooruitgang in wordt gemaakt, bijvoorbeeld in de voortgangsrapportages die beter aansluiten bij het daadwerkelijke resultaat en ook in onze interne bedrijfsvoering, om hier betere stappen in te kunnen zetten. Tegelijkertijd zijn we er nog niet en lezen we dat de gemeente blijft inzetten om dit verder te verbeteren. Zou de wethouder kort kunnen toelichten hoe we dit voorspellend vermogen in de toekomst nog verder gaan verbeteren? Tot slot voorzitter, Groningen staat voor grote uitdagingen en gaat deze ook graag aan. Het oplossen van grote problemen van wooncrisis tot klimaatcrisis vraagt een actieve overheid die durft. De gemeente Groningen is zo een overheid. De financiën moeten dan ook in dit licht worden gezien. Het zijn middelen voor een doel. Ze zijn dienstbaar aan de uitdagingen die de gemeente het hoofd moet bieden. Het is belangrijk om de financiën te blijven monitoren en hierbij ook zeker zorgvuldig naar de kerngetallen te blijven kijken, zeker gezien de onzekerheden die ik reeds eerder heb benoemd. Dit is dan ook precies wat de gemeente doet en blijft doen en daar is mijn fractie blij mee. Al met al zijn wij tevreden met het rekeningresultaat. Tot zover Voorzitter, dank u wel.

00:21:10

Voorzitter: Voor woordvoering of vragen?

00:21:12

De heer Bos: Ik heb een vraag aan de fractie.

00:21:14

Voorzitter: Oké, de heer Bos.

00:21:17

De heer Bos: De fractie van GroenLinks zegt niks over de solvabiliteit die toch wel lager is dan een streefgetal, acht procent ten opzichte van dat we streven naar tien, vindt de fractie van GroenLinks dat we daar werk van moeten maken en zo ja, hoe?

00:21:33

De heer Van Hoorn: De fractie van GroenLinks vindt dat we allereerst moeten kijken naar de vele uitdagingen en problemen waar wij mee te maken hebben als samenleving en ook als Groningen. In dat kader moeten we vervolgens kijken hoe we dit gaan oplossen, en de financiën moeten daar ook dienstbaar aan zijn. Daarbij hebben we de verantwoordelijkheid en zorg voor gezonde financiën dus moet je ook kijken naar het weerstandsvermogen solvabiliteit. Alleen is het wel in die volgordelijkheid, dus we kijken allereerst naar de uitdaging hoe gaan we dat oplossen met tegelijkertijd gezonde financiën en volgens mijn fractie is daar op dit moment nog aan de orde.

00:22:03

Voorzitter: Een korte vervolgvraag.

00:22:06

De heer Bos: Dan hoor ik dus de fractie van GroenLinks zeggen dat als het toevallig zo uitkomt dat we er dan richting die kant op moeten streven maar op die manier gaan we dat natuurlijk niet bereiken. Ik snap niet zo goed waarom GroenLinks niet vraagt naar een plan om naar dat streefgetal te streven. Waarom hebben we anders tien procent met zijn allen afgesproken?

00:22:26

Voorzitter: De heer Van Hoorn.

00:22:28

De heer Van Hoorn: Het is niet geheel toevallig dat u me dat hoort zeggen, want ik ben het er in die zin ook eens met uw samenvatting dat ik die streefwaarden ook geen doel op zich vindt, dus dat daar geen plan ligt om op die waarde uit te komen kan ik het in zijn geheel vinden. Tegelijkertijd zien we ook in de door ramingen dat die lichtelijk oploopt. De reden dat ik daar niet naar gevraagd heb, omdat ik de zorgen met u niet deel.

00:22:53

Voorzitter: Het is echt nog een interruptie van de heer Van Jaarsveld.

00:22:56

De heer Van Hoorn: Ja, maar de heer Bos maait het gras voor mijn voeten weg. Ik zou natuurlijk heel graag doorgaan met mijn woordvoering.

00:23:04

Voorzitter: Pak hem maar meteen op.

00:23:05

De heer Van Hoorn: Dank u wel. De financiële positie van onze gemeente is wankel. Het berekende weerbaarheidsvermogen is wiebelig in onze solvabiliteitsambities lijken weinig meer dan wensdenken, een sombere opsomming, maar de staat van onze financiën scheidt ook een somber beeld. Het doel van een bijzonder lage acht procent solvabiliteit op korte termijn op te krabbelen naar een iets minder zorgelijke, maar nog steeds zorgelijk 10

procent solvabiliteit is opnieuw opgeschreven, zeker ook in het licht van de beantwoording van de grootste partij in deze gemeente is mijn vraag: waarom? Want dit college in deze coalitiepartijen lijken geensins van plan om hier ooit naartoe te groeien. In niet lijkt het meer te zijn dan een papieren streven, want wat doen we eraan om meer eigen vermogen op te bouwen?

00:23:53

De heer Van Hoorn: De heer Van Jaarsveld, er is een interruptie van de heer Van Zoelen.

00:23:57

De heer Van Zoelen: Dank u Voorzitter. Ik hoor hier een zeer negatief beeld over de financiële positie. Ik kan u misschien volgen als het gaat over de solvabiliteitsratio maar we zitten toch op een weerstandsvermogen van zeker 130 procent boven van wat de streefwaarde was. Dus maakt u het niet negatiever dan het is?

00:24:19

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld.

00:24:21

Voorzitter: Ik was van plan om op te komen en een soort van voorspellingen op wat er gaat komen. Mijn antwoord gaat zijn: nee, maar ik kom daar uitgebreid op terug. Dan was ik aan het vertellen: wat doen we eraan om meer eigen vermogen op te bouwen en minstens zo belangrijk: wat doen we eraan om minder vreemd vermogen te hoeven aantrekken? En mijn antwoord, voor zover ik heb kunnen terugvinden, is helemaal niet. Sterker nog, we doen het omgekeerde en bovendien komen de komende jaren zoals het college opschrijft grote nieuwe investeringen op ons af. In de woorden van dit college zal dat resulteren in een toename van nieuw aan te trekken leningen en dat zal onherroepelijk leiden tot een verdere daling van onze solvabiliteit. Het is nog maar de vraag of de rente de komende jaren bij het afsluiten van nieuwe leningen niet een vlucht omhoog neemt. Daarom vraag ik de wethouder: hoe realistisch is het scenario dat we in 2022 dit jaar, omdat we weinig ruimte hebben, specifiek dit jaar door de wettelijke limiet van de rente-risiconorm heen zakken? Naast de autonome investeringen, waar het college in deze jaarrekening al terecht voor waarschuwt, wordt vanavond gedebatteerd over het coalitieakkoord. Een nieuwe stapel beoogde monster uitgaven staat op ons te wachten. En ook dat baart financiële zorgen, want met die solvabiliteit van nu 8 procent beoogde afname van dit percentage door autonome opgaven en verzwaarde daling door een coalitieakkoord dat geld uitgeeft alsof het water is, is de vraag niet of maar hoe ver die 8 procent gaat dalen en of we de komende jaren door de volgende ondergrens van de VNG de kritieke 5 procent heen kunnen zakken. Zou de boodschap van deze wethouder op een dag als vandaag niet moeten zijn: niet alles kan, en dan het langverwachte weerstandsvermogen, een troebele blik in de toekomst. Voor een fors deel gebaseerd op de grondexploitaties en dat voorspelde weerbaarheidsvermogen loopt de komende jaren inderdaad op, maar dat lijkt wel te zijn gebaseerd op de aanname van een stabielere woningmarkt. Ik vraag me af of het niet verstandiger is om ook hier openlijk te gaan werken met scenario's want onze woningmarkt toont zich weinig stabiel, met stijgende grondstofprijzen en bouwkosten een oplopend personeelstekort in de sector en de stijgende rente. Het is nog maar de vraag hoe betaalbaar we de komende jaren kunnen blijven bouwen en hoe hoog onze grondexploitatie in werkelijkheid zal zijn en wat

het effect daarvan zal zijn op ons weerstandsvermogen. De financiële positie van onze gemeente is en blijft voorlopig helaas wankel. We kunnen niet eeuwig op de pof blijven leven, ook niet in een linkse stad, ook niet als de pof half groen en half rood is. Dank u wel.

00:27:14

Voorzitter: Een vraag van de heer Van Hoorn.

00:27:17

De heer Van Hoorn: Dank u wel voorzitter, ik heb even uw woordvoering afgeluisterd. Ik maak daaruit op dat u inderdaad een sombere visie hebt op de financiën dan mijn partij. Mijn vraag aan u is: hoe zou u het dan zelf verbeteren? Met andere woorden, wat zou u doen en vooral ook, wat zou u niet doen gezien alle uitdagingen waar wij voor staan? Want het is mooi om naar deze cijfers te streven hoor, maar tegelijkertijd, welke uitdagingen laat u dan schieten?

00:27:42

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld?

00:27:46

De heer Van Jaarsveld: We hadden het hierbuiten over, ik weet niet of u dat mag zeggen, maar nu vermengen we misschien in mijn antwoord een beetje het debat van vanavond met het debat wat we nu moeten voeren. Maar vooruitkijkend in de toekomst denk ik dat we als gemeente terug moeten naar onze kerntaken en niet te veel daarbuiten moeten doen, simpelweg omdat het de aannahme is als we dit zo bezien, dat we die luxe financieel niet hebben, dan heb ik het over een gemeentelijk ontwikkelbedrijf en een woonbedrijf, waarom zouden we die uitdaging oppakken? Dat zijn allemaal investeringen die we doen buiten wat we direct als bevoegdheden, als plicht hebben om op te pakken. In dat beginsel zou ik snijden.

00:28:22

Voorzitter: We hebben wel een sneak-preview naar vanavond. Ik zie de heer Brandenburg ook met een vraag.

00:28:28

De heer Brandenburg: Ja een aanvulling daarop Voorzitter, want het CDA gaat in op de solvabiliteitsratio en zegt dan: de gemeente moet zich concentreren op haar kerntaken. Mijn vraag zou zijn: is woningbouw of natuurbeheer volgens het CDA een van de kerntaken waar de gemeente zelf aan de knoppen zou moeten zitten? Als u daar ja op antwoordt, dan is een lager solvabiliteitsrisico toch niet zo gek gezien de gemeente grote grondposities heeft om die ontwikkelingen in de toekomst mogelijk te kunnen maken?

00:28:55

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld.

00:28:58

De heer Van Jaarsveld: Ik begrijp wat u zegt. Ik kan er best ver in meegaan, maar het probleem is, je hebt laag en je hebt laag. Laat ik het zo zeggen. Ik vind 10 procent streven al laag, maar we zitten op acht en we komen daar de komende jaren niet bij in de buurt. De angst is als we kijken naar wat er nu allemaal op ons te wachten staat en wat voor wilde plannen er allemaal zijn, dat hoeft niet eens per se negatief te zijn om mijn bijvoeglijk

naamwoord wilt in deze maar dat we richting die vijf kunnen afdalen, want er moet veel geleend worden. We hebben weinig eigen vermogen en gaan grote uitgaven doen. Hoe meer we gaan lenen hoe meer vreemd vermogen we aantrekken, hoe dichter we naar die vijf gaan afdalen. Dat is de lijn van dit betoog geweest, althans zo heb ik het bedoeld.

00:29:40

Voorzitter: Dank voor uw woordvoering ik kijk even rond voor wie hem wil oppakken, niet allemaal tegelijkertijd. Het wordt een hele korte vergadering zo. De heer Cijbels van de Stadspartij 100 procent Groningen.

00:29:56

De heer Cijbels: Dank u wel Voorzitter. Allereerst dank aan de ambtelijke organisatie voor het opstellen van deze jaarrekening. Wat ons betreft is de jaarrekening ook geen moment voor een afrekening, maar we zullen er wel kritisch bij langsgaan maar niet voordat ik de wethouder ook heb bedankt voor zijn inzet. Dit is zijn ,helaas, wat mij betreft laatste vergadering, maar toch dank. Dan maak ik het mezelf een beetje gemakkelijk door verder te gaan, eigenlijk op het punt wat de heer Jasper van het CDA aanstipte. Ik kan heel erg [onhoorbaar] en zeggen dat ik al twaalf jaar lang op de financiële positie hetzelfde zeg, want het blijft gewoon een feit dat de financiële positie van de gemeente Groningen uiterst kwetsbaar is. We zien dat ook aan de signalen die de accountant afgeeft. We lezen het gelukkig wel terug in de voorjaarsbrief die wij over twee weken bespreken. Dus de [onhoorbaar] bij dit college is er wel. Maar dan kan ik me wel aansluiten bij de vraag van de heer Jaarsma van het CDA: hoe gaan we daar in de toekomst mee om en hoe gaan we dat verbeteren? Want we zien dan ook veel ambities van de nieuwe coalitie. Maar de vraag is dan wel: hebben we daar het geld voor en verhogen we daarmee niet onze eigen risico's? Solvabiliteit is al het een en ander over gezegd. Dat is en blijft slecht en wij vragen ons heel erg af hardop hier, of de nieuwe coalitie wel in staat is en de wil heeft om adequaat op te pakken. Er zijn in de toekomst veel problemen die we het hoofd moeten bieden, veel uitdagingen. Ik kom daar vanavond op terug. Wij hebben als fractie ook wel een aantal aanknopingspunten gezien waar we denk ik, de nieuwe coalitie best wel in kunnen steunen, maar het moet wel met een financieel degelijk beleid gepaard gaan. En daar zetten wij onze vraagtekens bij. Dat baart ons zorgen, vooral richting de toekomst. Ik zou niet willen zeggen dat wij een kerntakendiscussie zouden moeten gaan voeren, want ik heb niet de illusie, we hebben het wel eens eerder geprobeerd, de afgelopen jaren met verschillende partijen, ook met de VVD, en het verleiden om die discussie te gaan voeren. Dat is uiteindelijk nooit gelukt. Om dat nou ja, dat is sowieso een lastige discussie, maar we moeten wel misschien wat meer kijken wat we als gemeente wel en niet moeten doen. Maar ik verwacht dat wij daar straks, bij een aanloop naar de begroting en ook de jaarrekening aan de sorry het debat over de voorjaarsbrief daar met zijn allen ook nog uitgebreid op terug gaan komen. Maar we gaan ook mogelijk nog een recessie tegemoet en de rentelasten stijgen. Dat is zeker als men dat solvabiliteit zij kijken een risico en in onzekere tijden is het wat ons betreft ook nodig om enige voorzichtigheid betrachten en scherp te letten en te sturen op de gemeentefinanciën ik weet nog dat ik namens de raad, toen de wethouder financiën geïnstalleerd werd, het vertrouwen in heb gegeven dat hij als een bok op de haverkist zit en ik denk dat dat aardig gelukt is, ondanks de financiële problemen die ook corona met zich mee hebben gebracht. Maar het is wel goed om daarvoor bij te blijven waken en uiteindelijk is het natuurlijk ook

onze taak als gemeenteraad om ervoor te zorgen dat wij financieel gezond blijven, want ik denk nog maar eventjes terug aan meer staat, al die miljoenen die daar zijn afgeschreven en er is gewoon een gemeente of failliet gegaan. Dat moeten we volgens mij niet willen. BDO accountants heeft een onderzoek gedaan naar de visie financiële gezondheid van Nederlandse gemeenten en het rapport dat of het rapportcijfer dat Groningen krijgt, is een vijf. Ja, dan kan je zeggen dat het wel geslaagd of niet geslaagd, maar we staan wel op plek 31 van de 32 gemeenten met meer dan 100000 inwoners, en dat is volgens mij niet iets om trots op zijn, zeker niet als men weet dat er ook een lijstje is. We zijn er wel iets gezakt, maar we behoren nog wel steeds tot een van de duurste gemeente van Nederland en onze ambitie zou zijn omdat om om op dat lijstje te gaan zakken en te dalen, maar daar een dergelijk, dan daag ik nu vanaf hier de nieuwe coalitie ook uit om die ambitie te gaan overnemen. De accountant wijst er ook over de guffens van toekomstige gebiedsontwikkelingen en geeft aan dat dit aandacht vraagt, want deze ontwikkelingen neemt ook risico's met zich mee. Zeker als we zien welke toekomstige BV's Opgericht gaan worden moeten we ook oog blijven houden voor een gelijk speelveld. Grondexploitaties kennen een lager risico dat mag en kan geen redenen zijn om aanspraak te maken op het weerstandsvermogen. In de coalitie wordt al aangegeven dat het niet de bedoeling is om het weerstandsvermogen aan te spreken. Volgens mij gaat het dan over het niet, veranderen van de ratio van het weerstandsvermogen, dat is goed. Het is ook positief natuurlijk dat wij nu een weerstandsvermogen hebben boven de norm die we met elkaar afgesproken hebben. Maar we moeten wel voldoende geld op de plank houden, al is het eventjes niet zoals het technisch helemaal eerlijk verwoord had moeten worden.

00:35:14

Voorzitter: Nog een klein minuutje.

00:35:15

De heer Cijbels: Dan heb ik meer gezegd dat ik van tevoren had bedacht. Volgens mij heb ik al gezegd dat we zien dat de nieuwe coalitie meer wil overnemen van de markt, wat die markt dan ook moge zijn. Meer grote investeringen zelf doen, neemt ook meer risico's met zich mee, en daar moeten we wel voor blijven waken, dat we dat scherp in de gaten blijven houden en daar scherp op blijven sturen, want we willen geen artikel 12 gemeente gaan worden. Dank u wel, Voorzitter.

00:35:47

Voorzitter: Ik zie een vraag van de heer Van Hoorn, graag een kort antwoord.

00:35:55

De heer Van Hoorn: Dank u wel, Voorzitter. Ik zal mijn vraag dan ook kort proberen te houden. De verleiding weerstaan om alvast op het nieuwe coalitieakkoord in te gaan. De complimenten zullen we vanavond in ontvangst nemen. U gaf ook aan in uw verhaal dat we in onzekere tijden leven en dat we daarom juist ook goed moet kijken naar onze reserves en financiële positie. Is het juist niet zo dat wij deze reserves hebben en deze middelen om wel te kunnen blijven doorgaan, juist in die onzekere tijden? Dus is het niet andersom dat wij die reserves hebben voor deze tijden en dat we niet in deze tijden als doel die reserves moeten stellen?

00:36:28

Voorzitter: De heer Cijbels.

00:36:29

De heer Cijbels: Jammer dat de heer Van Hoorn niet over het coalitieakkoord vraagt, want dan heb ik vanavond wat meer spreektijd over. Ik ben het niet zo met u eens, want wat wij ook zien en de heer Bolle van het CDA heeft er in het verleden ook vaak voor gewaarschuwd, die noemde ik toen een roepende in de woestijn, want die financiële positie van de gemeente Groningen is al jarenlang broos en zorgzaam en volgens mij hebben verschillende colleges het nagelaten om voldoende te gaan sparen, zodat we voldoende reserves hebben. Met de ambities van de nieuwe coalitie zie ik de risico's alleen maar toenemen, ook op financieel gebied. Dus in die zin ben ik het niet met u eens.

00:37:07

Voorzitter: Dank voor uw bondige antwoord. Dan is het tijd voor de volgende woordvoering de heer Van Veen van de PvdA.

00:37:14

De heer Van Veen: Dank u wel voor het woord mevrouw de Voorzitter. Vandaag spreken we over de jaarrekening maar ik zou graag willen beginnen met een opmerking over het accountantsverslag, de afkeurende verklaring van 2016 is ondertussen ver weg, maar we zien hoe de gemeente verbeteringen blijft doorvoeren om meer en meer in control te komen. Ook dit jaar zijn in vergelijking met vorig jaar het aantal onzekerheden kleiner geworden. Je zou kunnen afvragen of een accountsverklaring zonder onzekerheden het doel moet zijn, aangezien de regels van de accountant soms onrealistisch streng zijn, bijvoorbeeld als het gaat om manieren om leveringszekerheid aan te tonen bij zorg in natura. Ik ga hier misschien iets te veel afdwalen en daarbij zou ik dus eigenlijk tot de kern willen komen en een compliment willen geven aan het college en de ambtelijke organisatie met deze accountverslag. Volgens mij is het echt goed werk. Dan over de financiële positie. Er is al algemeen over gesproken en graag zou ik er ook namens mijn fractie nog op willen reflecteren. Kijkend naar de financiële kerngetallen zien wij een gemeente die scherp aan de wind vaart. De schuldcoach is inderdaad hoog en de solvabiliteit laag. Maar ik zie geen gemeente die met storm op komst met de kleine bemanning en kwetsbare zeilen toch de haven verlaat, want we moeten niet vergeten dat we een baten-lastenstelsel hebben. De belangrijkste indicator is de structurele exploitatieruimte die nog steeds ruim positief. Ook met het weerstandsvermogen zit het zoals net al gememoreerd was, voldoende. Deze hoge schuldquote en die lage solvabiliteit passen bij een gemeente als Groningen die niet met de winden mee waait maar die wij haar eigen koers bepaalt. Een organisatie die zelf haar zeilen heist met een vaste bemanning. Maar dit betekent niet en ik sluit hiermee af met een scheepsmetafoor. Dat was PvdA-fractie als een gepensioneerd echtpaar met een dekentje in slaap sukkelend op het dek van de koers blijven zitten.

00:38:56

Voorzitter: Er is een interruptie van de heer Bos.

00:39:00

De heer Van Veen: We zitten niet sukkelend in slaap te vallen maar mijmerend over vervlogen tijden. Dat was mijn opmerking.

00:39:06

De heer Bos: Ik ga proberen in de metafoor mee te gaan. Vindt de Partij van de Arbeid dan ook dat we de koers moeten verleggen als ik dit zo hoor, en vanaf nu moeten gaan streven naar acht of zeven procent? Want we streven naar tien, behalen acht, maar dat lijkt allemaal prima. Vindt u dat we de koers moeten verleggen?

00:39:24

Voorzitter: De heer van Veen.

00:39:29

De heer Van Veen: Eerlijk gebiedshalve moet ik zeggen dat ik niet precies weet of hetgeen we willen als PvdA of daarmee een solvaliteit van tien procent tot acht procent niet te halen is. Dat vind ik heel moeilijk, omdat ik gewoon niet goed genoeg in die cijfers zit. Wel vind ik het op zich het punt dat het misschien zeven of acht procent zal blijven, hoeft voor mij geen probleem te zijn, omdat we volgens mij ook heel veel dingen gaan doen die echt wezenlijk van belang zijn voor de gemeente en waar soms ook maar beperkt risico aan zit. Ik denk dat je je als gemeente kan veroorloven om dus wel vreemd vermogen aan te blijven trekken en op die manier dus potentieel misschien die tien procent inderdaad niet te gaan halen.

00:40:02

Voorzitter: Een interruptie van de heer Cijbels.

00:40:08

De heer Cijbels: Een vraag aan de woordvoerder van de Partij van de Arbeid waarvan ik zelf de naam vergeten ben.

00:40:15

De heer Van Veen: Van Veen.

00:40:16

De heer Cijbels: Sorry meneer Van Veen. Om bij die scheepstermen te blijven, moeten we er wel op passen dat we niet als een soort Jan van Spijk zelf de de lont in het kruitvat gaan steken, want dan zijn we als gemeente toch wel een heel eind van huis.

00:40:29

De heer Van Veen: Daar ben ik het met u eens en daarvoor zullen we ook als PvdA die financiële positie nauwlettend blijven volgen. We hebben ook al eerder gesproken en in de op de reactie op de accountantsverslag heeft het college ook geschreven dat zij de kadernota verbonden partijen willen actualiseren. Dat is ook iets waar wij echt risico's zien. De grondposities zijn al genoemd, 2019 is natuurlijk enorm mis. Daar moeten we ook echt voor waken en als PvdA zullen we ook echt het gesprek hierover met het college voeren om te kijken hoe we hier meer grip op kunnen hebben en zo een situatie mocht er iets gek gebeuren kunnen voorkomen in de toekomst.

00:40:57

Voorzitter: Er is nog een andere interruptie van mevrouw Blauw.

00:41:02

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. De woordvoerder van de PvdA noemde net dat ze

dingen gaan doen die als gemeente van wezenlijk belang zijn. Welke zaken zijn dat in uw ogen?

00:41:19

Voorzitter: De heer van Veen.

00:41:20

De heer Van Veen: Dank u wel voor deze vraag. Het gaat natuurlijk om heel veel dingen, maar om twee dingen bijvoorbeeld te noemen. Ten eerste de energietransitie, we vinden het heel goed dat de gemeente daar zelf het heft in eigen handen neemt met een duurzaamheidsbedrijf om ervoor te zorgen dat ook de winst die daar gemaakt worden terug kunnen vloeien naar onze inwoners en niet naar private investeerders, potentieel uit het buitenland en ook op de woningmarkt waar we als gemeente zelf actief beleid voeren, waar we zelf meedoen in de grondexploitaties en op die manier voorkomen dat de winsten niet naar het buitenland vloeien, maar dat die bij onze inwoners terecht kunnen komen.

00:41:53

Voorzitter: Een korte vervolgvraag van mevrouw Blauw.

00:42:02

Mevrouw Blauw: De energietransitie vindt u dus een kerntaak want dat is niet bewezen dat dat de inwoners gaat helpen tegen energiearmoede wat nu toch wel echt problematisch gaat worden.

00:42:15

Voorzitter: Volgens mij is het op zich wel bewezen dat als je als gemeente daar zelf een actieve rol in voert, dat je meer kan doen. Dat zien we al met WarmteStad. WarmteStad is voor een groot deel in bezit van de gemeente Groningen. Daardoor hebben we betere afspraken kunnen maken met de woningcorporaties met als resultaat lagere tarieven voor die bewoners van die sociale huurwoningen. Op het moment dat WarmteStad niet van ons was geweest, maar van een extern bedrijf, dan had het niet zo makkelijk met die onderhandeling gegaan en hadden we een hogere tarieven gehad. Volgens mij is dat wel bewezen. Naast de financiën hebben we ook nog een aantal andere programma's en paragrafen die we bespreken. Ik had een stukje tekst voor, maar ik wil het heel kort doen, ook gelet op de tijd. Ten eerste als het gaat om inkoop dan hebben daar hebben we drie indicatoren voor, namelijk dat we in Groningen regionaal willen inkopen en ook sociaal willen inkopen en dat we aan de bedrijven vragen om ook afspraken te hebben, dat ze zorgen dat mensen met afstand tot de arbeidsmarkt daar kunnen werken. Twee van de indicatoren zijn niet gehaald en ik zou daar graag een reflectie op willen van het college en ook nog een korte vraag over het aantal stagiaires en trainees die zijn afgenomen bij de gemeente Groningen in 2021. Ik zou graag van het college willen horen hoe zij dit willen aanpakken en of ze van plan zijn dit in 2022 anders te gaan doen.

00:43:28

Voorzitter: Dank voor uw woordvoering, ik kijk om me heen voor de volgende kandidaat, de heer Brandenburg van de SP.

00:43:38

De heer Brandenburg: Dank u Voorzitter. Ik hou het kort vandaag hoor en ook wat

algemener want eigenlijk gaat het vooral om de vraag: heeft het college uitgegeven wat de raad beschikbaar heeft gesteld en volgens onze fractie is het antwoord daarop: voor het overgrote deel wel. Mijn fractie constateert in deze rekening wel ook weer dat het makkelijker is om geld daadwerkelijk uitgegeven te krijgen in de harde fysieke zaken dan aan meer sociale zaken als armoedebestrijding minimaalbeleid en welzijn-zorg en ondersteuning. Want daar blijven toch weer miljoenen niet-uitgegeven, 26 miljoen bij werk en inkomen, 14 miljoen bij welzijn en zorg. Als dat geld niet nodig zou zijn en als al onze begrotingen veel te veel geld zouden voorzien, dan zou dat op zich geen ramp zijn. Maar wij constateren toch ook wel dat er nog heel veel uitdagingen zijn in onze gemeente, juist op die sociale thema's en zeker na of tijdens, want wellicht zitten we er nog middenin. Een coronacrisis die net als elke andere crisis uiteindelijk het hardst aankomt of zelfs afgewenteld worden op hen die het meest afhankelijk zijn van een overheid, waarmee ik overigens niet wil zeggen dat de gemeente Groningen dat bewust doet. Er is grote behoefte aan regelingen voor armoedebestrijding dat bleek uit de honderden, voornamelijk moeders in de focuswijken die spontaan zelf in actie kwamen toen de speelgoed en kledingbonnen werden afgeschaft. Maar het blijkt ook uit het feit dat het extra geld voor de verhoging op de meerkostenregeling op voorstel van SP en PvdA helemaal opgebruikt wordt. Het is een trend die wij al langer constateren en daar wordt u wat meer conform deze commissie. Ik blijf dit gewoon commissievergadering noemen. Mede daarom dan de raad bij de begroting van 2022 een motie aan om scherper en risicovoller te begroten om dichter bij die nul te komen in de rekening. Ik weet dat dat voor deze jaarrekening nog niet gold en dat mijn fractievoorzitter Dijk hier vanochtend ook al naar heeft gevraagd. Maar we zijn toch benieuwd: hoeverre zien we dat in deze rekening en wat kunnen we daar voor de komende rekening op verwachten? Wordt er beter begroot en kunnen we het geld met name in dat sociaal domein kwijt bij de mensen die dat nodig hebben? Want dat blijft voor ons toch wel de echte opgave, dat het geld dat voor deze belangrijke zaken bij de mensen in onze stad terecht komt. Tot slot nog dit Voorzitter, we lezen in het accountantsverslag dat de outsourcing van ICT naar Fujitsu leidt tot een extra schuldpositie van de gemeente. Voorzitter, mijn fractie houdt er niet van om te zeggen, zie je wel. Maar tegen iedereen die nog gelooft dat de markt er voor zorgt dat de taken efficiënt, beter en goedkoper worden, zou ik willen zeggen. Het is maar goed dat een nieuw college met dat dogmatische geloof breekt, want uiteindelijk betaalt toch altijd de gemeenschap weer voor de bedrijven en dat is het maar eens afgelopen zijn.

00:46:33

Voorzitter: Interrupties? Dan geef ik het woord aan mevrouw Jakobs van de VVD.

00:46:41

Mevrouw Jakobs: Dank u wel Voorzitter. Voor ons ligt de laatste rekening van het huidige college en wij zien dat de schat bewaker, goed op onze centen heeft gepast. Daarvoor de complimenten aan mijn fractie. Er is goed op de portemonnee van de gemeente gepast. We zien een positief resultaat en daar zijn we ook blij mee. De basis is natuurlijk, hebben we ook datgene gedaan wat we vooraf met elkaar hebben afgesproken? Dat is wat ons betreft het belangrijkste van de rekening. Daar hebben mijn collega's vanochtend al wat over gezegd en ik zal er vandaag nog wat korte woorden aan wijden. We lezen bijvoorbeeld dat de ontvangen corona compensatie vanuit het rijk nog niet-volledig is ingezet, maar we

verwachten de komende periode nog wel nadelen en een extra post te krijgen waar we deze middelen voor moeten inzetten. Mijn vraag is dan ook of wij denken dat de compensatie voldoende is of dat we het risico lopen dat er extra middelen van de gemeente bij zouden moeten komen. Net als een aantal andere sprekers zonet, kijkt mijn fractie ook zorgelijk naar de financiële getallen. Het weerstandsvermogen is op dit moment voldoende, maar we zitten op zich weer voldoende om de tegenvallers op te vangen en met pubers en studenten in huis weet ik dat een voldoende een heilige graal is om in ieder geval over te gaan. Maar je zou natuurlijk als je ambitie hebt ook ergens anders naar kunnen streven. Dat hoor ik mezelf namelijk ook in een andere situatie weleens zeggen. Maar goed, wat natuurlijk wel zorgelijk is, is dat onze solvabiliteit onvoldoende is. Daar hebben een aantal andere sprekers ook al over gesproken. Dan kunnen we zeggen: dat is niet zo erg, maar als je er heel veel van heb, is een onvoldoende gewoon niet oké. De accountant hebben we niet voor niets ingehuurd en die waarschuwt daar ook voor. Ons eigen vermogen is te laag ten opzichte van het totaal vermogen. Wat ons betreft, als we kijken naar de komende jaren en de grote nieuwe investeringen, dan heeft dat nog meer invloed op onze kerngetallen en dat maakt het noodzakelijk om de totale financiële positie goed te blijven monitoren. Wat ons betreft is dat in navolging van een aantal eerdere sprekers wel zorgelijk, omdat ik nog maar moet zien of de toekomstige schatbewaarder net zo goed op de schat past als de huidige schatbewaarder. Ik hoor graag van deze wethouder of hij kan aangeven wat er wat hem betreft zou moeten gebeuren om de solvabiliteit op een aanvaardbaar niveau te krijgen. Dan de lokale heffingen. Je zou kunnen zeggen: we zijn van twee naar drie gegaan dus dat is hartstikke mooi, maar mijn fractie kijkt er op een andere manier tegenaan. De lokale heffingen in Groningen zijn nog steeds ontzettend hoog. Dat baart ons zorgen, zeker gelet op de stijgende kosten van het levensonderhoud van de afgelopen periode waar de meest of eigenlijk alle huishoudens mee te maken hebben gehad, de enorm stijgende huizenprijzen die ook nog een andere aanslag veel hoger zal doen laten uitvallen.

00:49:43

Voorzitter: Mevrouw Jakobs er is een onderbreking, de heer Van Zoelen heeft een vraag.

00:49:48

De heer Van Zoelen: Dank u Voorzitter. Is de VVD wel van mening dat de leges kostendekkend moeten zijn?

00:49:55

Voorzitter: Mevrouw Jakobs.

00:49:57

Mevrouw Jakobs: Ik heb het woord Leges niet genoemd, maar dat lijkt me op zich prima dat de in de basis leges kostendekkend zijn.

00:50:08

De heer Van Zoelen: Ja, sorry ik had het over lokale heffingen.

00:50:13

Voorzitter: Mevrouw Jakobs.

00:50:15

De heer Van Hoorn: Gratis geld bestaat niet, dus als de leges niet kostendekkend zijn, moet

het ergens anders vandaan komen. Wat mij betreft als je iets wilt dat je daar de kosten voor betaald daar is mijn fractie nooit op tegen. Maar goed ik was bij de WOZ-waarde gebleven, dat de Baart ook de meeste huishoudens een hele hoop zorgen want laten we wel wezen, met de waarde vermeerdering van je huis, kan je nog steeds Albert Heijn niet betalen, dan heb ik al eens eerder gezegd. Wij maken ons zorgen over de betaalbaarheid van Groningen als woongemeente in de volle breedte. We zien dan ook graag dat de burger een invloed zou kunnen heb hebben op de lasten die hij of zij zou moeten betalen en we betreuren het dan ook dat er geen gedifferentieerde afvalstoffenheffing is ingevoerd. We hebben goede hoop dat het college doet wat het huidige komende college doet, wat het huidige college op dit gebied heeft nagelaten. Dan over de dienstverlening. Ondanks de corona periode is de dienstverlening vrijwel op het gewenste niveau gebleven en dat verdient een compliment. Wij zien dat de digitale dienstverlening is uitgebreid maar de behoefte om af en toe te spreken met de mens voor complexe gevallen bestaat nog steeds, het bleek vorige week ook uit de bespreking van het rapport van de nationale ombudsman. Het lijkt ons ook goed om daar blijvend aandacht voor te hebben. Dan hebben we eigenlijk nog een vraag die bij ons in de fractie ook opdoemde en dat is op zich wel naar de toekomst, maar een blik op de toekomst is altijd leuk. We zien dat steeds meer gemeentes overgaan tot het digitaal aanvragen en het per post verstrekken van paspoorten en rijbewijzen. Wij vroegen ons af of dit iets is wat de gemeente inmiddels al in voorbereiding heeft voor de toekomst. Dan hebben we nog een nog een laatste vraag. We hebben gebiedsgericht werken en wijk wethouderspost prominente onder de aandacht gebracht. Maar wij zien dat bijna in alle gevallen die posten niet zijn uitbesteed, dan kun je natuurlijk zeggen: dat komt door corona. Maar dan wil ik u in ieder geval vragen om ook te reflecteren op het feit dat ook ten boer en ongetwijfeld de oude wijken ook te maken hebben gehad met corona en daar zijn de middelen wel volledig uitbesteed dus onze specifieke vraag is: wat had het college willen doen in de rol van wijkwethouder wat niet gedaan is en wat betekent dat voor de burgerbetrokkenheid? Tot zover, Voorzitter.

00:52:33

Voorzitter: Precies binnen de tijd. Ik zag de heer Rustebiel van D66 net ook met zijn hand, aan u de woordvoering.

00:52:42

De heer Rustebiel: Dank u, Voorzitter. Ik denk dat een aantal fracties terecht hebben geconstateerd dat er heel goed op de centen is gepast en binnen wat mogelijk is natuurlijk, want we hebben ook allerlei opgaven met elkaar te realiseren en die balans heeft het college denk ik goed uitgevoerd. We sluiten het jaar af met een positief rekeningresultaat en dat is natuurlijk knap werk. Je geeft een miljard uit en je houdt 4,4 miljoen over onderaan de streep, dan heb je gewoon scherp aan de wind gezeild. Bovendien was het ook een jaar met heel veel onverwachte omwentelingen door corona en extra fondsen, die dat dan al dan niet teweegbracht. Er was een grote onvoorspelbaarheid vorig jaar, als het ging over gemeentefinanciën, niettemin is dat goed opgevangen. De zorgen zijn er al lange tijd als het gaat om de gemeentefinanciën. De gemeente Groningen bungelt inderdaad onderaan als het gaat om stabiliteit, maar staat wel bovenaan als het gaat om woonlasten. Dat betekent dat je eigenlijk gewoon klem zit in je bestedingsruimte. Je kunt niet nog grotere financiële risico's nemen en je woonlasten nog verder verhogen want dat gaat ook voor allerlei

problemen bij inwoners zorgen. De meevallers die er zijn komen vaak nog door vertraging van grote projecten en dat is een meevaller die we niet willen hebben, want je wilt die grote projecten realiseren omdat ze nodig zijn voor de samenleving. En ook maar dat is een andere discussie, in de toekomst waarschijnlijk alleen maar duurder zullen worden, de stijgende prijzen, geopolitieke situatie en personeelstekort gaan grote impact hebben op al onze ruimtelijke projecten. Ik zie dat wel met grote zorg tegemoet. Hoe weinig we er ook aan kunnen doen, anders dan er rekening mee te houden. Doordat de gemeente steeds een actievere rol pakt, is het ook gewoon belangrijk dat je een hoger weerstandsvermogen hebt. De solvabiliteit is ook belangrijk omdat je juist voor cofinanciering die wij steeds vaker nodig hebben, voor onze ruimtelijke opgaven heb je gewoon solvabiliteit nodig. Je kunt niet al je geld uitgeven, want dan kom je dus niet voor die cofinanciering meer in aanmerking. Dat is denk ik voor een nieuw college ook echt een uitdaging dat je wel voldoende liquide blijft om ook die cofinanciering überhaupt bij [onhoorbaar] te kunnen krijgen, want andersom ben je nog verder van huis. Onze fractie heeft veel bewondering voor de inzet van de gemeentelijke organisatie. Het is natuurlijk een heel erg uitdagend jaar geweest met corona en niettemin is de waardering van de inwoners voor de gemeente is ongeveer stabiel gebleven en dat verdient een groot compliment. Wat verder opviel is de lage opbrengst van de logiesbelasting. Dat zit natuurlijk een heel treurig verhaal achter en wij hopen gewoon dat ondernemend Groningen dit jaar een gewoon, een bijzonder succesvol jaar heeft. Het is voor ons leuk om het terug te zien, om er in de gemeenterekening financieel effect van te hebben, maar het is ook nog belangrijker dat die sector weer gaat draaien omdat het voor ons allemaal heel erg belangrijk is. Ook een historisch moment, we zijn er allemaal bij geweest en daar mogen we ook een beetje trots op zijn. De laatste gemeenterekening met de hondenbelasting daarin als bron. Daar hebben we het toch mooi samengewerkt om die belasting af te schaffen en nogmaals dank voor iedereen zijn of haar inzet daarin. Tot slot Voorzitter, het is al gememoreerd een woord van dank aan wethouder Benjamin, hij heeft vandaag zijn laatste werkdag en gaat ons niettemin gewoon straks weer helemaal meenemen door de financiële situatie van 2021, dienstbaar als hij altijd al is geweest voor de gemeente, vanaf 2018 activeren vanuit het stadhuis, vanuit allerlei rollen. Wij kunnen hem niet genoeg bedanken en wij zullen dat op een later moment ook nog even wat uitgebreidere uitspreken. Bedankt, wethouder Benjamins.

00:56:12

Voorzitter: Dank voor uw woordvoering. De heer Heemskerk van de ChristenUnie.

00:56:18

De heer Heemskerk: Dank u wel voorzitter. Opnieuw een door corona gekleurd jaar met forse maatschappelijke impact en daarmee ook impact voor onze gemeente. We zien dat terug in de dienstverlening, in de bedrijfsvoering en ook zeker in de financiën. Toch kunnen we denk ik als gemeente trots zijn op de geboekte resultaten en willen we onze ambtelijke organisatie dan ook complimenteren met het vele verzette werk en de geboekte resultaten. Er is en wordt veel van hen gevraagd. Allereerst dienstverlening in de bedrijfsvoering. We zien 2021 over het algemeen gemeente breed keurige cijfers voor de gemeentelijke dienstverlening aan de inwoners. Een dienstverlening die ook steeds meer digitaal is geworden. We lezen dat in 2021 een goede basis is gelegd voor verdere noodzakelijke doorontwikkeling. We vinden het belangrijk dat er aandacht is voor risico's, enerzijds op het

gebied van digitale veiligheid maar aan de andere kant ook de toegankelijkheid van de dienstverlening. Ook voor onze inwoners, die meer moeite hebben met deze ontwikkeling en minder digitaal vaardig zijn. We lezen ook dat de gemeenteloketten het afgelopen jaar, het corona jaar, vanwege personeelskrapte tijdelijk of misschien zelfs voor langere tijd gesloten waren. Onze fractie vindt de aanwezigheid en het openhouden van deze loketten altijd van groot belang en vindt deze ontwikkeling dan ook zorgelijk. Belangrijk om hier goed over te communiceren met inwoners in de betreffende dorpen. Er mag niet het beeld ontstaan dat dit de gevolgen van de herindeling zijn. Hoe kijkt het college in het kader aan tegen deze tijdelijke sluiting? Het is ook positief om te zien dat het noordelijk belastingkantoor gezien ook de lange aanloop in de historie, inmiddels in controle is op haar dienstverlening en dat prestatieafspraken in de oorspronkelijke doelstellingen inmiddels gehaald lijken te worden. We zien namelijk uit naar continuering van deze kwaliteit van dienstverlening. Zorgen zijn er wel als we kijken naar de krapte op de arbeidsmarkt en daarmee ook de uitvoeringscapaciteit van de gemeente. Deze is randvoorwaardelijk bij de uitvoer van de reguliere overheidstaken maar ook bij de uitvoer van de nieuwe plannen en de ontwikkeling van nieuwe plannen. Kan het college hierop reflecteren hoe duidt zij dit risico? In hoeverre verwacht zij dit de komende periode te kunnen beperken? Dan het gebiedsgericht werken. De jaarrekening laat zien dat er mooie dingen gebeuren in de dorpen en de wijken. Het gebiedsgericht werken, de intensivering van de wijkvernieuwing en de democratische participatie is juist nu ook na corona van groot belang om de contacten en samenwerking in de wijken en dorpen en daarmee de verbinding tussen mensen te realiseren. In de wijkvernieuwing krijgen diverse vraagstukken van deze tijd een plek, met daarbij een belangrijke aandacht voor het sociale aspect. Het samen optrekken als gemeente met inwoners, ondernemers, coöperatie heeft geleid tot mooie inwonersinitiatieven en resultaten bij het gezamenlijk vorm en invulling gegeven aan het vergroten van de leefbaarheid en samenhang. Dat inwoners hun initiatieven beter via de gebiedsteams weten bekend te maken is wat ons betreft een mooie constatering. Belangrijk is om dat als gemeente te blijven faciliteren, dus ook dat kan ons inziens bijdragen aan een stukje herstel in het vertrouwen en in het verkleinen van de afstand met de lokale politiek. Tot slot nog een aantal opmerkingen met betrekking tot de financiën. Dankzij extra bijdrage en opnieuw ook extra tegemoetkomingen in compensatie vanuit het rijk hebben we het afgelopen jaar met een positief financieel resultaat af kunnen sluiten met daarbij natuurlijk wel de kanttekening dat een groot gedeelte van dit resultaat al bestemd is omdat dit in 2021 niet is ingezet of besteed is. Wel zien we een aantal forse financiële tegenvallers, met name op het gebied van de BTW riolering en suppletie BTW-aangifte. Samengevat zijn we toch wel dankbaar dat we ook dit jaar niet hebben hoeven te bezuinigen op het sociale domein en geen voorzieningen moesten sluiten. We hebben ook kunnen blijven investeren in de leefbaarheid van onze stad, dorpen en buurten. Ondanks het positieve resultaat en dat is al meer gezegd, vanmiddag blijft de financiële situatie van de gemeente zorgelijk. We hebben het weerstandsvermogen al iets kunnen verbeteren door dat we de risico's opnieuw hebben ingeschat en de reserves licht hebben verhoogd, maar wij constateerden nog steeds dat we grote risico's lopen in het sociale domein en mogelijk ook in het ruimtelijk domein als we kijken naar onze ambities. Met de uitdagingen en ambities en ook de onzekere economische situatie, is het niet de verwachting dat we onze lage solvabiliteit de komende tijd makkelijk kunnen gaan verbeteren. We zien ook een risico bij de stijgende rente, risico's die nog niet

verwerkt zijn in het weerstandsvermogen. Dat beperkt onze flexibiliteit als gemeente en dat betekent dat we kritisch moeten kijken naar hoe we dingen uit geven. We hebben weinig vet op de botten om tegenvallers op te kunnen vangen. Daarbij blijven we denk ik ook als gemeente in deze financiële situatie in uitvoer van onze ambitie sterk afhankelijk van incidentele en zelfs bij voorkeur structurele hogere bijdragen vanuit Den Haag. Tot slot, dank voor het werk van de ambtelijke organisatie bij het opstellen van de jaarrekening, ook dank voor de accountant voor de uitgevoerde controlewerkzaamheden, het uitbrengen van de informatief accountantsverslag met daarbij concrete aanbevelingen die ook door het college zijn overgenomen. Dank u wel.

01:01:12

Voorzitter: De heer Cijbels was het een vraag of een hand voor woordvoering?

01:01:17

De heer Cijbels: Volgens mij had ik mijn spreektijd al op, maar ik wil best nog een keer Voorzitter.

01:01:20

Voorzitter: Oh ja.

01:01:20

De heer Cijbels: Ik heb een vraag inderdaad. Ik ben blij dat na D66 als huidig coalitiepartner ook de ChristenUnie wat mij betreft een realistisch beeld geeft van de financiële situatie van de gemeente Groningen. U mag in tegenstelling tot D66 nog wel een keer door. Als ik uw woordvoering zo hoor, dan gaat u best wel nog spannende discussies hebben de komende tijd. Ook in aanloop naar de gemeentebegroting in 2023. Mag ik u betitelen als de financiële waakhond van het nieuwe college?

01:01:50

De heer Van Hoorn: De heer Heemstra.

01:01:52

De heer Heemstra: Dat is dat is een mooie vraag. Ik denk dat we als college daar met zijn allen verantwoordelijk voor zijn. We zullen wel degelijk ons geluid laten horen, want wij vinden de financiële situatie natuurlijk belangrijk, maar ik denk dat ik kan zeggen dat de overige coalitiepartijen er goed voor staan. We willen met elkaar een gedegen beleid voeren. We weten met elkaar waar de ambities liggen en daar moeten we met elkaar een goede afweging in maken.

01:02:20

De heer Van Hoorn: Ik geef het woord aan de heer Van der Laan van de Partij voor het Noorden.

01:02:24

De heer Van der Laan: Dank u voorzitter. Ook wij bedanken het ambtelijk apparaat voor het geleverde werk en we zijn blij met het positieve resultaat in een toch wel lastige corona jaar. Het heeft gedeeltelijk ook geholpen door de corona compensatie van het rijk. Wellicht was dat ook een van de redenen dat dat de jaarrekening ook weer vrij laat is verschenen. Overigens zien we dat ook, ter geruststelling, hetzelfde in de provincie. Ook daar wordt pas vandaag de jaarrekeningen vastgesteld. Dus dat lijkt een tendens te worden dat zowel

gemeenten als provincies steeds wat later komen met jaarrekeningen en de cijfers. Deels is dat te verklaren en deels kom je daar dan ook letterlijk wel wat in tijdnood. Zo zijn er natuurlijk verschillen tussen provincie en gemeente als het gaat om solvabiliteit.

01:03:16

Voorzitter: Er is een vraag, ik ga even op de pauzeknop drukken. Mevrouw Jacobs aan u het woord.

01:03:21

Mevrouw Jakobs: Ik snap dat het voor u heel logisch is om continu vergelijkingen te trekken tussen gemeente en provincie. Maar waarom zou het ons gerust moet stellen dat ook de provincie nu pas zijn rekening vaststelt. Ik kan echt die vergelijking niet begrijpen. Misschien doet Limburg het pas volgende week. Moeten we dan nog geruster zijn of zo?

01:03:41

Voorzitter: Meneer van der laan.

01:03:43

De heer Van der Laan: Het was een stuk makkelijker geweest als de provincie al in mei was geweest en de gemeente als enige niet.

01:03:50

Mevrouw Jakobs: Maar waarom, voor uw werkbelasting of heeft het ook nog een maatschappelijke functie als de provincie in mei is geweest? Ik snap hem oprecht niet.

01:04:03

De heer Van der Laan: Laat ik even niet teveel voor de provincie praten. Nu kom je wel eens wat in tijdnood. Dat is ook de verleiding van dit debat. We hebben het vanavond over het coalitieakkoord en dus de uitstap naar de toekomst, naar de begroting ligt bij iedereen op de lippen. Terwijl we het nog over het voorgaand jaar hebben en op het moment dat we eerdere de jaarrekening hadden gehad, hadden we dus eerder dit debat gehad. Dat is mijn nuancering.

01:04:35

Voorzitter: Ik stel voor dat u de woordvoering voortzet.

01:04:37

Voorzitter: U begrijpt het niet helemaal, maar ik leg het nog wel een keer uit. De SP heeft een aantal zaken gezegd over de onderbesteding. Je zou dan verwachten dat met name de coalitiepartijen daartegen in het geweer komen. Dat betekent ook dat dat mogelijk een deel, een klein deel of een groot deel van het coalitieakkoord niet wordt gehaald en dat je dan dingen weliswaar doorschuift maar toch niet helemaal goed de uitvoering hebt gedaan. Voor wat betreft de woonlasten, daar heeft D66 denk ik heel zinnige dingen over gezegd. Het pijnpunt van hoe ver kun je gaan met het verhogen van OZB in relatie tot straks het dekken van de begrotingen? Dat baart ons ook zorgen, juist om te voorkomen dat de gemeente straks zeker bepaalde gedeelten van de gemeente echt alleen voor de allerrijkste mensen zijn en dat wil denk ik niemand hier. Het laatste woord is aan de wethouder. Dank voor de geleverde diensten en wellicht kan de wethouder nog wel iets zinnigs zeggen, ik weet dat ik hem dan uitdaag over solvabiliteit en een toekomstperspectief. Voorzitter, tot zover.

01:06:13

Voorzitter: Dank voor uw woordvoering. Mevrouw van de PVV, u mag als eerst het woord nemen.

01:06:27

Mevrouw Blauw: Wij bedanken ook het ambtelijke apparaat voor deze jaarrekening. Het was voor ons er weer een hele klus om dit door te nemen, zoals elk jaar. Maar goed, wij hebben een goede financieel adviseur. Er is al veel gezegd en ik kan me aardig aansluiten. Ik denk ook bij de fractie van de PVV en bij de woorden van de CDA. Ik vond het toch wel een realistisch verhaal. Elk jaar hopen wij weer dat het college zich bezig houdt en de focus heeft op de kerntaken maar dat is de afgelopen jaar wat ons betreft niet gebeurd. Wij zien door de bomen het bos niet meer, want de kerntaken zijn wat ons betreft gezondheid, goede zorg, leefomgeving, het netjes houden, wijkbeheer, werk en inkomen, wonen en veiligheid. Het zou mooi zijn als het nieuwe college zich wel gaat focussen op deze kerntaken. In het coalitieakkoord wat wij hebben gezien, dat is gisteren even besproken zagen we dat in ieder geval tien miljoen extra uitgetrokken is voor zaken wat het vorige college in onze ogen te weinig heeft gedaan. Die kerntaak is onder andere veiligheid, bestaanszekerheid en wonen. Wat ons betreft is er hoop. De VVD noemde het ook al en ik kan mij aansluiten bij de woorden van mevrouw Jakobs dat er erg veel uitvoerig beleid blijft liggen. Dat is vorige week ook bij de ombudsman aan de orde geweest en dat is doorgeschoven naar 2022. In de meeste gevallen wordt de corona crisis toch wel een beetje als oorzaak excuus gebruikt, maar soms ook gebrek aan voldoende personeel. Ik heb er vorige week ook al vragen over gesteld. Is het een gevolg van ziekteverzuim of structurele onderbezetting? Dat is niet altijd even helder. De gemeente lijkt overigens net als de provincie en moeite te hebben om gekwalificeerd eigen personeel aan te trekken. Een andere vraag van ons aan het college of de gemeente niet echt te veel hooi op de vork neemt en te hoge ambities heeft omdat er in 2022 een flinke inhaalslag moet worden gemaakt. Daarom de vraag of dat gaat lukken? Over weerstandsvermogen is ook al veel gezegd. Op dit moment voldoende om tegenvallers op te vangen, solvabiliteit is onvoldoende. Daar is ook al veel over gezegd. Ons eigen vermogen is te laag ten opzichte van ons totaal vermogen. We zitten onder ons streefniveau voor de korte termijn en onze schuldpositie is hoog. Voor 2022 en verder zien we grote nieuwe investeringen op ons afkomen onder andere: de energietransitie, nieuwe gebiedsontwikkelingen en de vervanging van maatschappelijk vastgoed. Dat betekent wel een toename van de risico's op verschillende fronten en een grote toename van nieuw aan te trekken leningen. De vraag aan het college is wat zij daarvan vinden en hoe zorgelijk dit is? Over solvabiliteit ga ik heel kort iets over zeggen, want dat heeft iedereen ook al wel zijn plasje over gedaan. Groningen scoort hierin erg laag voor de solvabiliteit van 2021 van acht procent geldt dat Groningen in de meest risicovolle categorie zit. Dat is onder ons eigen streefwaarde en ruim onder het landelijk gemiddelde. De gemiddelde solvabiliteit van Nederlandse gemeentes is 34 procent. Onze vraag aan het college: hoe denken zij dit gat te vullen, afgezien van nauwgezet de monitor. Even over de naheffing van de BTW. Gedurende het onderzoek heeft de belastingdienst een aantal onvolkomenheden geconstateerd en een deel van deze constatering is terecht. De financiële gevolgen levert voor dit programma een nadelig resultaat. Het resultaat van financieel vier miljoen euro. De vraag aan het college is welke, misschien is het ook wel een technische vraag maar goed, welke onvolkomenheden dit betreft. Dan nog even over de verbonden partijen. De accountant

noemde dit risico ook en ik weet dat jeugdzorg niet helemaal bij deze commissie hoort, maar het heeft wel een financieel risico. Wat is het financieel risico voor de gemeente om deze verbonden partijen op afstand te zetten? Hebben we hier dan wel voldoende zicht op? Dat was het. Bedankt, Voorzitter.

01:10:42

Voorzitter: Dank voor uw woordvoering, dan geef ik het woord aan de heer Van Zoelen van de Partij voor de Dieren.

01:10:48

De heer Van Zoelen: Dank u Voorzitter, ook dank aan alle medewerkers die meegewerkt aan de jaarrekening. Volgens mij is dit de laatste in de oude stijl. Wederom een mooi positief resultaat. Dat zien we al jaren achtereen. Een rekening met wel daarin ook een groot corona signatuur, met een groot corona effect. We hebben het al gehad over voorspellend vermogen. We hebben een positief resultaat van 4,4 miljoen. Als je dan bekijkt wat een tegenvaller van bijna 17 miljoen op de naheffing of een correctie op de BTW op de riolering, dan was eigenlijk het resultaat nog veel groter geweest. Dan is het eigenlijk de vraag: hebben we echt scherp aan de wind gezeild? Dat is natuurlijk een uitdaging en gelukkig blijft veel geld beschikbaar voor de doelen die zijn gesteld. Het is belangrijk om daar toch ook kritisch naar te kijken voor de toekomst. even zien. Er is al veel gezegd over de solvabiliteitsratio, het weerstandsvermogen is oké maar ik denk dat het goed is dat daar wel een vinger aan de pols wordt gehouden, dat we niet naar een ondergrens doorzakken, naar 5 procent. We moeten ook kijken hoe zorgelijk de ratio is. Als gemeente hebben we veel grond. We besteden dat aan dingen die ook geld opleveren. Dus we trekken leningen aan om grond aan te kopen en dat heeft ook weer rendement en ook als we bijvoorbeeld leningen afsluiten voor samenwerkingsverbanden. We moeten dat ook in samenhang beschouwen. Ik ben wel benieuwd wat dat streven dan uiteindelijk inhoud. Als we dan kijken geld dat naar 10 procent kost 45 miljoen. Ik weet niet hoeveel miljoen het kost als je een streefwaarde van 20 procent hebt, zoals ik heb gelezen, maar ik ben benieuwd van hoe moeten wij dat kengetal ook gaan beschouwen? Daar ben ik wel benieuwd hoe we daarna als raad naar kunnen kijken en ook hoe zorgelijk is dat in de praktijk? De heer Rustebiel maait dat bij mij voor de voeten weg. Het is de hondenbelasting laatste keer in de jaarrekening. Dat is echt mooi. Ook sluit ik mij er bij aan, dank aan alle partijen die dat mede hebben mogelijk gemaakt. Even kijken, kostendekking: ik vind het goed dat de leges meer kostendekkend zijn. Ik denk dat we daar ook naar moeten streven. De subsidies, de gemeente is goed. Je hebt veel ambtenaren die goed is in het aantrekken van subsidies. Ik denk dat het voor de toekomst ook belangrijk is om te kijken of we ook extra subsidies naast de energietransitie voor voedsel energie, voedsel transitie en eiwittransitie ook kunnen aantrekken uit Brussel. Daar heb ik het volste vertrouwen in, dat dat ook lukt. Dan over de andere onderwerpen: Het HRM, de ambtelijke organisatie. Het is belangrijk, ook voor de klanttevredenheid dat de digitalisering het is goed dat daarop ingezet wordt, maar ook dat mensen die niet-digitaal vaardig zijn nog steeds goed bij de gemeente terecht kunnen. We zouden schoonmakers in dienst te nemen en ik las dat vanwege corona, bij enkele gesprekken vertraging heeft opgeleverd. Ik ben wel benieuwd of het allemaal nog volgens plan verloopt en zodat we ook volgens planning de mensen kunnen aannemen. Volgens mij is het ook eerdergenoemd: de externe kosten door de heer Brandenburg voor ICT ook met

name door Fujitsu. Dat baart me wel erg zorgen hoeveel extra geld kwijt zijn vanwege dat gerommel daar. Ik kan me wel aansluiten bij de woorden van de SP daarover. Ik denk dat ik het meeste hier heb gehad. Ik wil tot slot ook nog aansluiten bij de PvdA, over de inkoop. Waarom zijn die doelstellingen niet gehaald? Ik denk dat ik hier het meeste heb genoemd. Ik heb niet alles genoemd. Want ik wil ook de heer benjamins dit nu eigenlijk al best lang is als voorzitter, maar nu als wethouder als laatste ook dankzeggen nou, dat was de voorzitter.

01:15:18

De heer Van Hoorn: Want was er nog net niet, want ik denk dat er nog een vraag komt van meneer van Jaarsveld.

01:15:23

Voorzitter: Ja, dank u wel. De heer van Zoelen heeft het, als ik het heb over solvabiliteit of als hij daar volledig zelf overheeft steeds over. Ja, maar we hebben ook gronden in bezit. Mijn vraag aan u: is waar. Wat? Wat denkt u dat grondbezit voor invloed zou hebben op solvabiliteit.

01:15:41

De heer Van Hoorn: De heer van Zoelen.

01:15:43

Voorzitter: Nou, ik denk dat we dat moeten bekijken. Die grond levert ook weer geld op. Het staat nu op de balans dan als een schuld, maar we krijgen dus ook. Vanwege de grondexploitaties krijgen we weer geld-terug in de toekomst. Dus we moeten ook kijken naar het verloop, naar de opbrengsten daarvan, en daar moeten we kijken van die lening voor dat doel waar we het hebben aangedaan, waarvoor we hebben afgesloten, wat voor een opbrengsten dat ook heeft in de toekomst, en of we dat kunnen meenemen. Dus misschien kan je dan ook anders tegen dat kengetal gaan aankijken.

01:16:14

Voorzitter: Dank voor de woordvoering en de beantwoording. Dan gaan we nog tot slot naar de heer Bos van Student en Stad.

01:16:20

De heer Bos: Dank u wel, Voorzitter. Ik wil heel graag de gehele ambtelijke organisatie bedanken voor het opstellen van deze jaarrekening en ook het beantwoorden van alle vragen in het vragencarrousel. We hebben als fractie redelijk wat vragen kunnen stellen en daar een heel fijn antwoord op gekregen. Daarvoor dank en uiteraard ook dank aan onze wethouder financiën, die vandaag helaas voor het laatst op deze positie zou zitten. Er is al een hoop gezegd, dus ik zal mijn woordvoering eigenlijk beperken tot de kern. Dat gaat toch wel over de solvabiliteit. Er is al veel over gezegd, op dit moment is dat acht procent. We streven op korte termijn naar tien en zelfs op lange termijn naar 20 procent. De rentes stijgen en de risico's lopen daarmee op, zoals ook in [onhoorbaar] terug te zien is, met stijgende rente gaat het over een fors bedrag, dat dat als effect zou hebben. Het is misschien goed om te zeggen dat het bij onze fractie niet an sich een probleem is om een relatief lage solvabiliteit te hebben. Gezien alle activiteiten die de gemeente doet, is dat best begrijpelijk. Maar wat onze fractie wel een probleem vind, is dat we eigenlijk als raad, de opdrachtgever aan het college zorgen voor een solvabiliteit die rond de tien procent ligt, maar dat dat al jaren niet gehaald wordt en dat vervolgens heel veel fracties hier in de raad zeggen: eigenlijk

is het prima dat we dat streefgetal niet halen. Er is nog niks wat in de buurt komt tot een plan om richting die streefwaarden te gaan. Zo heb je toch, en dat zijn een beetje de woorden van René Bollen, die dat eerder zei. Ik moet er toch veel aan denken in deze situatie, een overheid die het één doet en het ander zegt. Ik zou heel graag aan deze wethouder willen vragen: zou de wethouder het volgende college willen adviseren om in ieder geval met een plan van aanpak te komen richting en solvabiliteit van 10 procent en zo niet, vindt deze wethouder dan dat het volgende college die streefwaarde moet aanpassen, met alle risico's van dien? Dat is eigenlijk de kern van mijn woordvoering. Een aantal dingen zijn genoemd en een aantal dingen zijn heel goed beantwoord in het vragencarrousel dus hier ga ik het dan ook bij laten. Dank u wel, voorzitter.

01:18:51

Voorzitter: Een vraag van de heer Van Hoorn.

01:18:54

De heer Van Hoorn: Dank u wel. Wat zou studentenstad dan graag zelf het liefst te zien? Zo een plan van aanpak of het aanpassen van de streefwaarde en ook voor beide, hoe zouden we het dan willen realiseren? Want zeker als we kijken naar die percentages. Je hebt daarover een aanvulling van voor de 20 procent van 250 miljoen, wat zou Studenten Stad dan vooral niet gaan doen?

01:19:16

Voorzitter: De heer bos.

01:19:18

De heer Bos: Ja Voorzitter het is natuurlijk best makkelijk op het moment dat je zelf aan de knoppen zit en dan iemand die kritiek heeft vragen, hoe moet het dan wel? Laten we beginnen met dat degenen die aan de knoppen zit, doet wat ze beloven. Dat is eigenlijk de kern van mijn woordvoering maar om dan meer in te gaan op specifiek de vraag, wat ik graag wil is dat we die afweging kunnen maken met een fatsoenlijk rapport waarin we aan de ene kant goed zien wat de risico's zijn van een lagere solvabiliteit en aan de andere kant een plan van aanpak, hoe we dat kunnen oplossen. Dan kunnen we dat tegen elkaar afwegen maar nu wordt er gezegd: we gaan het monitoren en that's it. Terwijl we al jarenlang veraf zitten van wat we zeggen dat we zouden doen als gemeente, en dat vind ik een probleem. En dat kaart ik hier aan.

01:20:03

Voorzitter: Oké, nog een vraag van de heer Van Zoelen.

01:20:06

De heer Van Zoelen: Daarop aanvullend begrijp ik wel wat de heer bos wil. Ik vind het wel goed dat hij zegt, wat zijn de risico's van de solvabiliteit? Is dat ook wat u wel zou willen zien, een rapport daarin? Hoe moeten we die kern ratio interpreteren?

01:20:21

De heer Bos: Zeker, dat is een van de dingen die ik zou afwegen ten opzichte van wat de opties zijn om die solvabiliteit op te hogen, zodat je daar een gedegen keuze kan maken, zodat we niet doorgaan met het ene zeggen en het ander doen.

01:20:38

Voorzitter: Dank voor uw inbreng. Hierbij hebben alle woordvoeringen plaatsgevonden. Dan hebben we de heer Benjamins en Broeksma voor het zagezegde college beraadt. Over tien minuten gaan we weer verder.

01:32:51

Voorzitter: Ik stel voor dat we de vergadering hervatten en daarbij geef ik het woord allereerst aan de heer Broeksma.

01:33:01

De heer Broeksma: Dank u wel Voorzitter. Er is één opmerking gemaakt over het deel ICT, het deel van de bedrijfsvoering waarvoor ik hier natuurlijk als collegelid in de portefeuille heb over de outsourcing, een markt is niet altijd zaligmakend zo citeer ik de heer Brandenburg misschien iets te sterk uitgedrukt dat ik het nu citeer maar ik denk dat de partij wel helder is. Op het volgende moment van aanbesteding tot 2024, na de outsourcing en de outsourcing is van de gemeente naar de markt aan bij [onhoorbaar] kijken we welk deel van het ICT geheel er weer moet terugkomen bij de gemeente en wat kan de markt beter doen in verband met de schaalvoordelen uiteraard met het belang van onze inwoners voorop. Die schaalvoordelen gaan bijvoorbeeld over wetswijzigingen die voor elke gemeente hetzelfde kunnen. Het zou kunnen dat de marktpartij meerdere gemeentes in beheer heeft, diezelfde wetswijziging in zijn zelfde software doorvoeren en dat kan beter zijn dan dat je dat als individuele gemeenten zelf allemaal moet bijhouden. Dus daar kijken we scherp naar. Wat kan de markt beter doen? Wat moeten wij zelf doen en dat alles met het belang van onze inwoners voorop. Tot zover, voorzitter.

01:34:17

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie geen handen, dus dan gaan we door naar wethouder Benjamins.

01:34:23

De heer Benjamins: Dank u wel, Voorzitter. Ik constateer dat u allen staat te popelen om vanavond het coalitieakkoord te bespreken, want het ging wel heel veel over de toekomst en heel veel minder over terugkijken op wat was in 2021. Maar dat gaan we toch nog wel even doen, want dat is waar de gemeenterekening over gaat. Ik dank ook de fracties die mij persoonlijk bedankten voor het wethouderschap. Dat wil ik hier ook even gezegd hebben, want dat wordt ook gewaardeerd. Ik vind het ook mooi dat een heleboel fracties complimenten hebben overgedragen aan het ambtelijk apparaat. In het woord apparaat zit al een bepaald mechanisme en dat is een antwoord op de vraag van de heer Van der Laan van de Partij voor het Noorden. Als het gaat om waarom iets zo laat aangeleverd wordt of niet? Ambtenaren werken volgens een planning en controle cyclus dat is een afspraak die we met elkaar hebben en dat gaat eigenlijk vrijwel automatisch zo het jaar door. Dat is niet zo heel anders dit jaar dan andere jaren is. Dat wil ik daar maar mee gezegd hebben Voorzitter. Een corona jaar, Wederom en u hebt er wat minder over gesproken tijdens de financiële sessie dan vanochtend overigens gezegd. Maar er is vanochtend heel vaak aan gerefereerd en er is ongelooflijk veel te wijten aan corona, er is veel niet uitgevoerd. Er hebben dingen niet plaats kunnen vinden dankzij corona en dat heeft allerlei financiële consequenties, hoe vervelend dat ook is. Dat zal zich nog wel even voortzetten en dat is ook een beetje een antwoord op de vraag van de VVD die vroeg of de steunmaatregelen voor de

toekomst eigenlijk wel afdoende zullen zijn. Dat is maar de vraag, dat kunnen wij nog niet beoordelen. We denken van wel. We denken op dit moment dat het wel zo is, maar dat corona langlopende effecten heeft en zal hebben, daar moeten we toch met elkaar constateren dat dat de toekomst ons zal leren. Dan ga ik even wat specifiek in op de situatie zoals die nu is. Volgens mij hebben we een mooie rekeningresultaat. Er is door een aantal fracties ook aan gerefereerd en een nettoresultaat dat van 4,4 miljoen voor de nieuwe coalitie is achtergebleven, waarmee men mooie dingen kan gaan doen, hopelijk voor de gemeente. Ik graaf even specifiek in op de vragen, want ik denk dat het u allen ook al geraakt heeft aan wat er allemaal daadwerkelijk instaat. Ik kan een heel algemeen verhaal over het rekeningresultaat gaan houden, maar ik denk dat ik gewoon even specifiek op de vragen inga. We in ieder geval heel blij dat wij een goedkeurende accountantsverklaring hebben gekregen door een aantal van u onderschreven. Het blijft een feit en accountant vindt het altijd wat. Dat is ook zo, dat hebt u terecht geconstateerd. Maar dat geldt ook een beetje voor de Belastingdienst. De Belastingdienst, die constateert ook altijd wat. Als een Belastingdienst gaat zoeken, dan vindt men altijd wat. Er is ook maar weer een antwoord op een van de vragen die al voorbijkwam. Ik ga wat specifiek in op de vragen van bijvoorbeeld GroenLinks. Wat gaan we doen om het voorspellend vermogen te verbeteren? We gaan de prognoses aanscherpen, daar zijn we al mee bezig. We zien al een beter resultaat. VGR twee, voortgangsrapportage twee was al een betere voorspelling van het resultaat dan wat we in het verleden hadden. En dat blijven we maar doen. We hebben inmiddels een pilot gestart om met meer en andere data dit proces nog even te verbeteren. En ik hoop dat dat de juiste en de fijne resultaten oplevert die die eigenlijk door uw raad zijn gevraagd. Dan het CDA, de financiële positie wankel. Daar verschillen de meningen over, dat hebt u wel bewezen vanmiddag en dat is al een aantal jaren zo dat de ene een financiële positie wat wankeler vindt dan de andere. Waarom schrijf je dan nog een streefwaarde op? Dat hebben wij gewoon met elkaar afgesproken. Dat staat namelijk een in de kadernota weerstandsvermogen die door uw raad is vastgesteld. Elke keer als wij een afspraak hebben gemaakt, dan houden wij ons daaraan. Dus we blijven de streefwaarde tien procent opschrijven tenzij u raad dat anders beslist. Is dat dan irreëel? Dat is ook aan u. Daar gaat u zelf over. De solvabiliteit: is acht procent laag? Ja acht procent is laag. Acht procent is in Nederland ook laag. Eén op de vijf-gemeenten in Nederland zit onder de 20 procent solvabiliteitsratio. Als je redeneert vanuit dat principe, dan is het hartstikke laag. Dan kan je inderdaad, zoals de heer Van Zoelen dat een beetje probeerde te schetsen, anders naar cijfers kijken en interpreteren op een manier die je zelf aardig vindt, bijvoorbeeld naar het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is wel positief, hartstikke top. Maar de netto-schuldquote is hoog. Het weerstandsvermogen is zo hoog doordat uw raad een aantal risico's hebben belegd in een aantal BV's, dus de risico's zijn naar de BV's geschoven waardoor het weerstandsvermogen van de PVV op orde moet zijn. Dan kan u daar anders naar kijken dan dat wij dat doen. Maar er is ook daar zitten risico's in. Dus u kunt zeggen: we hebben die grond, ja, we hebben, maar we hebben we ook grondexploitaties en BV's en dergelijke, waar nog steeds risico's in zitten.

01:40:10

Voorzitter: Dit leidt tot een aantal vragen, in ieder geval bij de heer Van Zoelen.

01:40:16

De heer Van Zoelen: Ik ben wel benieuwd van hoe je daarnaar kan kijken, want misschien zijn er toch verschillende manieren, want dat geld is wel geïnvesteerd in grond en dat levert op den duur ook weer wat op. Je kan ook kijken van wat is straks de ontwikkeling en de looptijd van de leningen en hoe vloeit dat dan weer terug in het eigen vermogen? En dat zijn verschillende interpretaties die je misschien best wel als raad wil bekijken.

01:40:41

Voorzitter: De wethouder.

01:40:43

De heer Benjamins: Ja dat kan maar volgens mij is er ook niet gezegd dat dat niet kan. De één kan er anders tegen aankijken dan de ander. Maar de vraag die u hebt gesteld als het gaat om het binnenhalen van extra subsidies vanuit Europa, vanuit Brussel of vanuit Den Haag. Dan denk ik toch dat ik moet refereren aan het betoog van de heer Rustebiel als u met een solvabiliteitspercentage van een ratio van zeven of misschien wel zes naar Den Haag of Brussel wil. Het wordt steeds ingewikkelder om die cofinanciering of die subsidies los te trekken, dus op die manier moet je er volgens mij ook naar kijken als raad.

01:41:21

Voorzitter: Een vraag van de heer Van Jaarsveld.

01:41:24

De heer Van Jaarsveld: Dank u wel, Voorzitter. Wat ik in mijn inbreng was vergeten nog de wethouder te danken misschien dat dat nu als een soort sluit dankwoord dan nog mag. De wethouder gaf in zijn antwoord aan dat we de streefwaarde van 10 procent blijven opschrijven omdat we dat nu eenmaal hebben afgesproken en als iets afspreken dan doen we dat. Maar die streefwaarden zou toch meer moeten zijn, dan een regel die we laten terugkeren omdat het in een kern nota staat. Dat moet toch ook iets zijn waar we actief naar streven om dat te bereiken. In het vervolg daarop zegt u ook dat het nettoresultaat van 4,4 miljoen iets voor de nieuwe coalitie is om mooie dingen voor Groningen mee te doen. Ik begrijp dat er op die manier naar gekeken kan worden. Maar kan er niet evengoed zo naar gekeken worden dat we dat gebruiken om dat eigen vermogen gewoon op te vijzelen en schulden af te lossen?

01:42:12

De heer Benjamins: Daar heeft de heer Van Jaarsveld een terecht punt, ja, dat kan. Dat is ook een zienswijze.

01:42:18

De heer Van Jaarsveld: Mag ik heel een hele korte vervolgvraag?

01:42:21

Voorzitter: Heel kort.

01:42:22

De heer Van Jaarsveld: Heeft de wethouder dan ook een mening over welk van de twee financieel het verstandig zou zijn voor onze gemeente?

01:42:29

De heer Benjamins: Dat is wat ik bedoelde met een vooruitblik. Ik ga daar dus niet over. Ik

behandel hier namens de huidige coalitie, namens het huidige college beantwoord ik uw vragen over de jaarrekening 2021 en wat u dan met dat resultaat wilt doen. Daar ga ik niet over.

01:42:48

Voorzitter: Laatste korte vervolg antwoord.

01:42:51

De heer Van Jaarsveld: Dank je. In de jaarrekening wordt er wel gespeculeerd dat we het reserveren voor de begroting van 2023. Wat ik lees: we gaan het uitgeven dan. Dat is dan een opvatting die u blijkbaar in deze coalitie of u daar persoonlijk achter staat of niet als coalitie blijkbaar wel heeft.

01:43:09

De heer Benjamins: Volgens mij is het niet verstandig om op de toekomst in te gaan, maar één van de dingen die ik heb gelezen in het coalitieakkoord is dat er gespaard zal worden. Dat moet toch ook uit een begroting komen. Eén op één zou zeggen dat het niet terugkeert dat vind ik een gekke.

01:43:23

Voorzitter: Ik geef nog kort het woord aan de heer Cijbels. Hij heeft ook een vraag.

01:43:29

De heer Cijbels: Dat sluit een beetje aan bij de vraag van de heer van Jaarsveld wat de wethouder er nu zelf van vindt. Ik vond dat die een goed betoog had op de punten van de risico's en de solvabiliteitsratio dus daarvoor dank. Maar dan interpreteer ik dat denk ik maar als een winstwaarschuwing voor de toekomst.

01:43:49

De heer Benjamins: Ik zou zeggen dat u de stormbal nog niet in de mast helemaal hoog hoeft te hijsen maar ik zou er in ieder geval rekening mee houden dat die ergens halverwege hangt. Maar doet u daarmee wat u goeddunkt. Het is mooi om te lezen dat de Stadspartij Werners zag in de voorjaarsbrief want die komt nog wel ook voor een deel uit onze koker, dat wordt gewaardeerd dat dat is opgevallen. Dan heb ik nog een vraag gekregen over het aantal stagiairs en traineers dat is afgenomen. Dat heeft echt te maken met het gebrek aan fysieke begeleiding. Die mogelijkheid was gewoon niet mogelijk door corona dus helaas is dat zo maar we zijn goed op weg om dat weer allemaal te herstellen. Er werd ook een vraag gesteld over de inkoop en die moet ik wel even een beetje oplezen want dat ging over de social return, beoogd was 35 procent en we haalden 23 procent. Dat is ook door de gevolgen van corona. Maar we zijn nu in 2022 al keihard onderweg om de beoogde inzet van 40 procent te halen dus dat gaat de goede kant op. Dan Voorzitter, ook regionaal inkopen was beoogd 65 procent, behaald 59 procent. Lokaal is het gestegen van 40 procent naar 42 procent. Dus wij halen nu meer. Maar dat herhalen we ook nog eens dichterbij huis. Dat is een positieve ontwikkeling wat mij betreft of wat ons betreft en we doen een blijvende inzet onder andere door de inzet van de ambitiewet. Dan heb ik, even kijken hoor, ik heb best wel al veel beantwoord. Ohja natuurlijk, of het paspoort per post in ontwikkeling is. We zijn erover aan het nadenken, maar we hebben nog wel een kostendekkingsvraagstukje, want gaat de gemeente dat zelf betalen of moeten de ontvangers van zo een paspoort thuis de kosten daarvan betalen. Daar gaat u ook nog vast iets over horen in de toekomst.

01:45:55

Mevrouw Jakobs: Een vraag van mevrouw Jakobs.

01:45:57

De heer Benjamins: Ja, natuurlijk.

01:45:59

Mevrouw Jakobs: Nee, ik ga niet antwoorden op uw vraag, maar ik had ook nog een vraag over het digitaal aanvragen. Doen sommige gemeentes ook met DigiD?

01:46:07

De heer Benjamins: Je kan al een paspoort aanvragen met DigiD.

01:46:11

Mevrouw Jakobs: Dan ben ik voor niks naar het stadhuis gegaan.

01:46:15

De heer Benjamins: U moet hem nog wel fysieke ophalen. Voorzitter, ik ga nog even verder kijken. Ik heb verschrikkelijk veel dingen door elkaar opgeschreven. Ik heb wel elke partij netjes hoor. De ChristenUnie, tijdelijke sluiting van het loket, dat berust echt op een misverstand. Daar heb ik al eens een keer een mededeling over gedaan. We hopen dat gezondheid technisch ons nu niets meer in de weg zit of staat om die loketten gewoon open te houden. Dus we hopen het beste voor onze medewerkers voor vitaliteit en gezondheid. Ik denk dat dat het juiste antwoord is. Ik heb nog een vraag aan de Partij voor de Vrijheid, want ik heb een vraag staan: te hoge ambities? Ik weet niet waarop dat gebaseerd was.

01:47:14

Voorzitter: Mevrouw Blauw, kunt u nader toelichten?

01:47:22

De heer Benjamins: Ik had alleen te hoge ambities opgeschreven en ik weet niet meer waar het over ging, wat de aanleiding was.

01:47:29

Voorzitter: De VVD, ook al. Dat ging even over dat er veel uitvoering van beleid is blijven liggen. Maar onze vraag was of de gemeente niet te veel hooi op de vork neemt en te hoge ambities heeft, omdat er in 2022 een flinke inhaalslag moet worden gemaakt, ze vragen of dat gaat lukken?

01:47:49

De heer Benjamins: Dan klopt het dat ik hem niet verder heb genoteerd want het is gewoon een vraag over de toekomst en die kan ik dus niet zo goed beantwoorden.

01:47:58

Mevrouw Blauw: [onhoorbaar]

01:48:01

De heer Benjamins: Natuurlijk, het volgende college gaat overal over. Ik mag nu alles over de schutting gooien.

01:48:09

Voorzitter: Heeft u nog wat punten over?

01:48:14

De heer Benjamins: De aanbesteding van de schoonmaak, misschien nog even van de Partij voor de Dieren. Die staat gewoon volgens planning gepland op november 23 denk ik uit mijn hoofd. Volgens mij heb ik nog een vraag in de app. Het gaat goed hé Voorzitter?

01:48:31

Voorzitter: Ik zie in ieder geval nog een vraag van mevrouw Jakobs.

01:48:33

Mevrouw Jakobs: Ik had de vraag gesteld Voorzitter, over de wijk wethouders budget.

01:48:37

De heer Benjamins: Ja die weet ik en die ga ik dus opzoeken.

01:48:39

De heer Van Hoorn: Oh.

01:48:40

De heer Benjamins: Want onder een van de voorbeelden is de groene parel, maar ik moet hem even nauwgezetter en naar u toe, want het gaat natuurlijk wel over haar?.

01:48:48

Mevrouw Jakobs: Het ging over zeven andere. We hebben zeven wijkwethoudersposten, waarvan vijf bij lange na niet de uitgaven hebben gehad. Alleen Ten Boer en de oude wijken hebben iets meer uitgegeven, en sommige zijn echter heel erg achtergebleven. Mijn vraag was ook concreet: wat hebben we niet gedaan wat we hadden willen doen en volgens mij is de groene parel wel gebeurt. Het ging niet over haar.

01:49:12

De heer Benjamins: Als wijkwethouder West hebben we best ook wel wat gedaan en wat we niet gedaan hebben weet ik niet. Dat is dan mijn antwoord, geloof ik.

01:49:21

Mevrouw Jakobs: Zou u mij die vraag schriftelijk kunnen beantwoorden. Het is moeilijk om volgende week in de raad te stellen. Maar u kan ook iemand vragen om de vragen te stellen, want het gaat me om welke ambitie hadden we die we niet hebben waargemaakt.

01:49:35

De heer Benjamins: Voorzitter, ik denk dat u uw best kan toezeggen dat wij een lijstje naar u toe sturen, want ik weet het gewoon niet wat we niet gedaan hebben. Ik kan wel de voorbeelden noemen die we wel gedaan hebben, maar niet is wat lastiger. Dan hoef ik de mooie voorbeelden ook niet meer te geven. Er zijn echt mooie dingen gebeurd, maar ik zal het laten.

01:50:00

Mevrouw Jakobs: Nee, maar als u dat leuk vindt dan vind ik het heel leuk om leuke dingen te horen.

01:50:07

Voorzitter: We kunnen ook de raad vragen of er nog onbeantwoorde vragen zijn? Ik zie allemaal mensen die tevreden kijken, dus in het geval.

01:50:20

De heer Benjamins: Ik heb zo volledig mogelijk geprobeerd te zijn, Voorzitter. Dat is dan gelukt.

01:50:25

Voorzitter: Ik denk dat we hierbij de bijeenkomst kunnen eindigen. Dan sluiten we hiermee de bespreking af over de gemeenterekening en dan mag u in het raadsdebat van de komende weken uw conclusies trekken. Het is over twee weken. Er wordt hier van alle kanten ingefluisterd.